

Az Alkotmánybíróság részére!
a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság útján

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott

meghatalmazással igazolt jogi képviselőm dr.

ügyvéd

útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § paragrafusa alapján

alkotmányjogi panaszt

nyújtok be, amelynek keretében kérem, hogy a T. Alkotmánybíróság állapítsa meg, hogy a Kúria Önkormányzati Tanácsa 2018. június 12. napján meghozott Köf.5008/2018/5. számú végzése alaptörvény-ellenes, az ellentétes az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével, R) cikk (2) bekezdésével, 26. cikkével, 28. cikkével, XXIV. cikkével, XXVIII. cikkével, mely alaptörvény-ellenességekre figyelemmel semmisítse meg a hivatkozott döntést.

Kérjük Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságot, hogy az Abtv. 53. § (4) bekezdése alapján az alkotmányjogi panaszban támadott Kúria Önkormányzati Tanácsa 2018. június 12. napján meghozott Köf.5008/2018/5. számú végzése végrehajtását az Alkotmánybíróság eljárásának a befejezéséig függeszse fel, az alábbiakban előadottak alapján ugyanis úgy vélem, hogy a panasznak az Alkotmánybíróság hely fog adni, ebben az esetben pedig a döntések időközbeni esetleges végrehajtása visszafordíthatatlan károkat okozhat társaságunk részére, figyelemmel arra, hogy a keresetben támadott adóhatározatokban megállapított adó, pótlék és bírság együttes összege annak végrehajtása esetén adott esetben a társaság teljes ellehetetlenülését eredményezheti.

Amennyiben az ügyben eljáró bíróság ezen kérelmemnek nem adna helyt, úgy kérem a T. Alkotmánybíróságot, hogy az Abtv. 61. § (1) bekezdése alapján hívja fel a bíróságot a kifogásolt, jelen alkotmányjogi panasszal érintett fent megjelölt döntés végrehajtásának a felfüggesztésére a súlyos és helyrehozhatatlan kár és hátrány elkerülése érdekében.

I./ Hatáskör, vizsgálandó bírósági döntés megjelölése, a megsértett alaptörvényi rendelkezések, valamint az egyéb eljárési követelményeknek megfelelő nyilatkozatok megtétele

Nyilatkozunk, hogy hozzájárulunk az indítványozó adatai nyilvános kezeléséhez, illetve az indítvány nyilvánosságra hozatalához.

Az alkotmányjogi panasszal támadott, a Kúria Önkormányzati Tanácsa 2018. június 12. napján meghozott Köf.5008/2018/5. számú végzését 2018. október 04. napján vette kézhez a perben eljáró jogi képviselőnk, dr. [REDACTED] ügyvéd ([REDACTED] postai úton, papír alapon.

Tájékoztatjuk a T. Alkotmánybíróságot, hogy a Kúria Önkormányzati Tanácsa 2018. június 12. napján meghozott Köf.5008/2018/5. számú végzése olyan, az Abtv. 27. §-a szerint az ügy érdemében hozott döntés, illetve a bírósági eljárást befejező egyéb döntés, mely az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó számára ezen döntéssel szemben jogorvoslati lehetőség nincs biztosítva (így értelemszerűen ebben a körben felülvizsgálati eljárás

10/169-0/2019

2019 JAN 25.

Pelldány: 1/2695 2824383

Melléklet: 9+2

Pelldány: 1 Melléklet: 5

1K27898/2018/7

sincs folyamatban, hiszen a Pp. vonatkozó rendelkezései értelmében a Kúria által hozott döntéssel szemben nincs helye felülvizsgálati kérelemnek).

Már most indítványozzuk a T. Alkotmánybíróságtól, hogy a jelen alkotmányjogi panasz érdemi elbírálásához szerezze be a peres eljárás teljes iratanyagát az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (továbbiakban: Abtv.) 57. § (3) bekezdése alapján.

Az Alkotmánybíróság hatásköre:

Az Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdése és (2) bekezdés c)-d) pontja szerint:

(1) Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve.

(2) Az Alkotmánybíróság

a)-c)(...)

d) alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját;

Az Alaptörvény 24. cikk (3) bekezdés b) pontja szerint:

(3) Az Alkotmánybíróság

a) (...)

b) a (2) bekezdés d) pontjában foglalt hatáskörében megsemmisíti az Alaptörvénnyel ellentétes bírói döntést;

c) (...)

Az Abtv. 27. § paragrafusa szerint az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdekében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés

a) az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és

b) az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

Az Abtv. 28. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság a 27. §-ban meghatározott bírói döntés felülvizsgálatára irányuló eljárásban a 26. § szerinti, jogszabály Alaptörvénnyel való összhangját illető vizsgálatot is lefolytathatja, (2) bekezdése szerint pedig a 26. § alapján indítványozott eljárásban a bírói döntés alkotmányosságát is vizsgálhatja.

Az Abtv. 29. § paragrafusa szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.

Az indítványozó jogosultsága azon alapul, hogy a Kúria Önkormányzati Tanácsa 2018. június 12. napján meghozott Köf.5008/2018/5. számú végzése rá vonatkozik, végzéssel eldöntött kérelem alapjául szolgáló peres eljárásban az indítványozó felperesként szerepelt, ő az egyedi ügyben érintett, az Abtv. 27. §-a szerinti személy, szervezet, amelynek az Alaptörvényben biztosított jogának sérelme következett be, illetve akinek Alaptörvényben biztosított jogát sérti a támadott bírói döntés.

Vizsgálandó bírói döntés:

Kúria Önkormányzati Tanácsa 2018. június 12. napján meghozott Köf.5008/2018/5. számú végzése, mely Nagykovács Város Önkormányzata Képviselő-testületének az

építményadóról szóló 3/2010. (I. 29.) ÖT rendelete 4., 6. és 7. §-ai megsemmisítésére és alkalmazhatóságuk kizárásának megállapítására irányuló indítványt visszautasította.

Az Alaptörvény megsértett rendelkezései:

Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése:

(1) Magyarország független, demokratikus jogállam.

Az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdése:

(2) Az Alaptörvény és a jogszabályok mindenkire kötelezőek.

Az Alaptörvény XXIV. cikke (1) bekezdése:

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése:

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

Az Alaptörvény 26. cikk (1) bekezdése:

(1) A bírák függetlenek, és csak a törvénynek vannak alárendelve, ítélkezési tevékenységükben nem utasíthatóak. A bírákat tisztségükből csak sarkalatos törvényben meghatározott okból és eljárás keretében lehet elmozdítani. A bírák nem lehetnek tagjai pártnak, és nem folytathatnak politikai tevékenységet.

Az Alaptörvény 28. cikke:

A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.

Előadjuk, hogy az alábbiakban megjelöltek szerint nekünk, mint az egyedi ügyben közvetlenül érintett személynek, gazdasági társaságnak, módja és lehetősége van a T. Alkotmánybírósághoz fordulni, a fent megjelölt jogszabályi előfeltételek ugyanis megvalósultak társaságunk esetében, ugyanis az ügyben folytatott bírósági eljárásban az ügy érdemében hozott döntés (hiszen a Kúria Önkormányzati Tanácsa 2018. június 12. napján meghozott Köf.5008/2018/5. számú végzése az ügy érdemében hozott döntésnek vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntésnek tekinthető) az Alaptörvényben biztosított jogainkat sérti, mely döntéssel szemben a jogorvoslati lehetőség nincs számunkra biztosítva. Előadjuk továbbá, hogy jelen esetben álláspontunk szerint a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességről, illetőleg alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdéstről van szó, melyet az alábbiakban kívánunk kifejteni.

II. Az alkotmányjogi panasz befogadhatóságához szükséges, a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, illetve az alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés kifejtése

Az eljáró Kúria Önkormányzati Tanácsa 2018. június 12. napján meghozott Köf.5008/2018/5. számú, jelen alkotmányjogi panasszal támadott végzése az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének, R) cikk (2) bekezdésének, 26. cikk (1) bekezdésének és 28. cikkének sérelmét, valamint a jelen alkotmányjogi panasz benyújtójának az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében és XXVIII. cikk (1) bekezdésében megfogalmazott tisztességes bírósági eljáráshoz való jogának sérelmét azzal valószínűsítette meg, hogy **a perbeli ügyben alkalmazandó hatályos jogszabály kötelező érvényű rendelkezéseit (a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény) figyelmen kívül hagyta, és az önkormányzati rendelet törvényellenességének megállapítása iránti bírói indítványt egy, a jelen ügyben egyértelműen nem alkalmazható jogszabályra (a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény) hivatkozással utasította vissza.**

A Kúria Önkormányzati Tanácsa 2018. június 12. napján meghozott Köf.5008/2018/5. számú végzése (a továbbiakban Köf végzés) (11) bekezdése szerint a Kúria Önkormányzati Tanácsa a bírói indítvány tartalmi vizsgálata alapján azt állapította meg, hogy a vitatott önkormányzati rendelet törvényességi vizsgálatát a Köf.5007/2015/5 számú határozatban a Kúria már elvégezte.

A (12) bekezdésben foglaltak szerint, mivel a bírói indítványt 2018. január 1. napját követően terjesztették elő, ezért a 2017.évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) szerint kell eljárni.

A (13) bekezdés szerint a Kp. 48.§ (1) bekezdés g) pontja értelmében a bíróság a keresetlevelet visszautasítja, ha ugyanazon a jogalapon már jogerős ítéletet hoztak.

A (14) bekezdés megállapítja, hogy az elsőfokú bíróság egyedi ügyben kétszer nyújtott be bírói indítványt.

A (18) bekezdésben kifejti, hogy habár eltérő ténybeli alpra hivatkozással, de ugyanazon jogalapon fordult ismételten a bíróság a Kúriához, melynek a Kp. 96. §-a alapján nincs helye, hiszen az ítélet jogereje kizárja, hogy ugyanazon közigazgatási tevékenység jogszerűségének vizsgálatára a felek vagy az érdekeltek új keresetet indíthassanak vagy azt egyébként vitássá tehessek.

A (19) bekezdésben a Kúria kifejti, hogy lényegében a Kp. 48.§ (1) bekezdése g) pontja alapján utasította vissza az indítványt, mely szerint: a bíróság a keresetlevelet visszautasítja, ha „a vitatott közigazgatási tevékenység jogszerűsége nézve ugyanazon a jogalapon már jogerős ítéletet hoztak.”.

A jelen alkotmányjogi panaszt megalapozó, bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, illetve alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés az alábbiakban foglalható össze.

A Kp. 157. § (1) bekezdése szerint: ezt a törvényt a 2018. január 1. napján vagy azt követően előterjesztett keresetlevél alapján indult eljárásokban kell alkalmazni.

A jelen alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló, a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság előtt jelenleg 1.K.27.898/2018 ügyszámon folyamatban lévő eljárás - mely eljárásban került sor a jelen alkotmányjogi panasszal támadott Kúria Önkormányzati Tanácsa végzésének meghozatalára - viszont minden kétséget kizáróan 2018. január 1. napját megelőzően előterjesztett keresetlevél alapján indult. A keresetlevél benyújtására egyébként még 2014 évben került sor.

A Kúria jelen alkotmányjogi panasszal támadott végzésében az alkalmazandó jog meghatározása keretében még utalás szintjén sem jelenik meg a Kp. 157. § (1) bekezdése, pedig igazából ez az egyetlen olyan rendelkezés, mely a Kp. alkalmazhatósági körét behatárolja.

A hivatkozott rendelkezésből egyértelműen következik, hogy a Kp. rendelkezéseit a jelen ügyre biztosan nem lehet alkalmazni, hiszen jelen ügy még 2018. január 1. napját megelőzően benyújtott keresetlevél alapján indult, így a jelen ügyben a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) szerint kell eljárni.

Attól még, hogy a Kp. – a Kúria által szintén be sem hivatkozott - 140. § (1) bekezdése szerint (mely a Kp. XXV. fejezete szerinti különleges eljárások között szerepel) a bírói indítványra a keresetlevél szabályait kell alkalmazni, az nem jelenti azt, hogy jelen ügyben egy 2018. január 1. napján vagy azt követően előterjesztett keresetlevél alapján indult eljárásról lenne szó. Ez csak annyit írhat elő legfeljebb, hogy a bírói indítványnak (persze egy 2018. január 1. napján vagy azt követően indult eljárásban) a keresetlevél formai követelményeit ki kell merítenie.

Jelen ügyben viszont nem kezdődött új peres eljárás. A meglévő peres eljáráson belül van egy olyan, Kúria előtt folyamatban lévő eljárás, mely továbbra is a régi Pp. szabályai szerint folyik és így a Kúria Önkormányzati Tanácsa előtti eljárást is aszerint kellett volna lefolytatni.

A Kp. tehát egyértelműen rendelkezik az alkalmazása időbeli hatályáról a 157. §-ában.

Ennek megfelelően a jelen alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló, Kúria Önkormányzati Tanácsa által meghozott döntéssel érintett ügyben a Pp. rendelkezései alapján kellett volna a Kúria Önkormányzati Tanácsának eljárnia és nem a Kp. rendelkezései szerint. A Kúria Önkormányzati Tanácsa viszont contra legem a Kp. rendelkezéseit alkalmazta.

Jelen ügyben nem történt (az Alkotmánybíróság által sok-sok döntésben már elemzett és alkotmányellenesnek, alaptörvény-ellenesnek minősített) visszaható jogalkotás, hiszen a Kp. átmeneti rendelkezései nem rendelik alkalmazni a Kp.-t a hatálybalépését megelőzően indult jogvitákra, hanem azt csak és kizárólag a hatálybalépését, azaz a 2018. január 1. napján vagy azt követően előterjesztett keresetlevél alapján indult eljárásokban kell alkalmazni.

A Kúria Önkormányzati Tanácsa a jelen alkotmányjogi panasszal támadott döntésében mégis a Kp. rendelkezéseit visszamenőleges hatállyal alkalmazza, azaz a hatálybalépését megelőzően indult ügyben is alkalmazni rendelte erre vonatkozó kifejezett jogszabályi rendelkezés hiányában, illetve ezzel ellentétes jogszabályi rendelkezés ellenére is. Ez pedig minden kétséget kizáróan a visszaható jogalkalmazás tilalmába ütköző jogalkalmazást valósít meg.

A visszamenőleges hatályú jogalkalmazás tehát jelen ügyben (szemben számos, az Alkotmánybíróság által vizsgált más esettel) nem a jogalkotásból, hanem a bírói jogértelmezésből, jogalkalmazásból ered.

Ennek megfelelően jelen ügyben abban a kérdésben kell az Alkotmánybíróságnak állást foglalnia, hogy a Kp. rendelkezései – ezzel ellentétes, ettől eltérő tételes jogi szabályozás ellenében - alkalmazhatóak-e olyan, a Kúria Önkormányzati Tanácsa előtt folyamatban lévő eljárásokra, ahol a keresetlevél nyilvánvalóan 2018. január 1. napját megelőzően került benyújtásra, azonban a perben vitatott önkormányzati rendelet törvényellenességének megállapítására irányuló bírói indítvány 2018. január 1. napját követően került a Kúriára.

Hiszen – bár indokolása a Kúria Önkormányzati Tanácsa jelen alkotmányjogi panasszal támadott döntésében erre nem tér ki – a Kúria Önkormányzati Tanácsa azért rendelte alkalmazni a Kp. rendelkezéseit, mert az önkormányzati rendelet törvényellenességének megállapítására irányuló bírói indítványt quasi keresetlevélnek tekintette és az 2018. január 1. napja után érkezett be a Kúriára (függetlenül attól, hogy a tényleges, a jogszabály értelmezése szerinti keresetlevél minden kétséget kizáróan már 2018. január 1. napja előtt benyújtásra került).

Összeegyeztethető-e a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog érvényesülése a fenti, kúria Önkormányzati Tanácsa által alkalmazott jogértelmezéssel.

Az Alkotmánybíróság eddigi gyakorlatában a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog érvényesülésének megítélését minden esetben tartalmi vizsgálathoz kötötte: elemezte az alapjog állított sérelmére vezető jogszabályi környezetet és bírói döntést, a szabályozás célját és a konkrét ügy tényállását, majd pedig - mérlegelés eredményeként - mindezekből vont le következtetéseket az adott esetre nézve megállapítható alapjogsérelemre nézve {vö. 3102/2017. (V. 8.) AB határozat, Indokolás [18]}.

Mindezeket követően az Alkotmánybíróságnak általános esetben és a jelen ügyben is abban a kérdésben kell állást foglalnia, hogy a nyilvánvalóan contra legem jogalkalmazás a konkrét esetben felemelkedett-e alkotmányjogilag is értékelhető szintre, és így sértette-e az indítványozó tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát.

A jelen alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügyben eljáró Kúria Önkormányzati Tanácsa az önkormányzati rendelet törvényellenességének megállapítására irányuló bírói indítványt az alkalmazandó és hatályos jogszabályi rendelkezések figyelmen kívül hagyásával, egy a jelen ügyben még nem alkalmazandó jogszabály alapján, illetve amennyiben mégis alkalmazandónak ítélnék meg a Kp. rendelkezéseit a jelen alkotmányjogi panasszal érintett ügyben, akkor annak a jelen ügyben semmiképpen sem alkalmazandó 48. § (1) bekezdés g) pontja alapján bírálta el. Ez a fajta contra legem jogalkalmazás tekinthető a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvényellenességnek, illetve alapvető alkotmányossági jelentőségű kérdésnek.

A bírói függetlenségnek nem korlátja, sokkal inkább biztosítéka a törvényeknek való alávetettség: a bírónak a határozatait a jogszabályok alapján kell meghoznia. Ha a törvénynek való alávetettségtől a bíróság eloldja magát, saját függetlenségének egyik tárgyi alapját vonja el. A vonatkozó jogszabályokat be nem tartó bíróság lényegében visszaél saját függetlenségével, amely adott esetben ezen keresztül a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét okozhatja. Az a bírói ítélet, amely alapos ok nélkül hagyja figyelmen kívül a hatályos jogot, önkényes, fogalmilag nem lehet tisztességes, és nem fér össze a jogállamiság alapelvével {lásd 20/2017 (VII. 18.) AB határozat}.

Az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdése értelmében, miszerint a jogszabályok mindenkire kötelezőek, a Kúria Önkormányzati Tanácsának a jelen ügyben a bírói indítvány kapcsán a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény rendelkezéseit kellett volna alkalmaznia, vagy legalábbis meg kellett volna indokolnia, hogy ezen jogszabályi rendelkezések alkalmazását miért mellőzte. A Kúria Önkormányzati Tanácsa e helyett azonban egy másik, az átmeneti rendelkezések szerint a konkrét ügyben még nem alkalmazható jogszabály [a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény] alkalmazhatóságát állította, úgy, hogy valójában érdemi indokolást sem tartalmaz a támadott Köf. döntés arra vonatkozóan, hogy miért a Kp. rendelkezéseit alkalmazza a Pp. rendelkezéseivel szemben.

Az indokolás hiánya vonatkozásában a kialakult gyakorlat szerint az Alkotmánybíróság, figyelemmel az Alaptörvény 28. cikkében előírt jogszabály értelmezési kötelezettségre is, azt

vizsgálja, hogy az indokolási kötelezettséget előíró eljárási jogszabályokat a bíróság az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében meghatározott követelményeknek megfelelően alkalmazta-e. Az Alkotmánybíróság tehát a rendes bíróságoktól eltérően nem a felülbírálatra alkalmasság szempontjából vizsgálja a bíróságok indokolási kötelezettségének teljesítését, és tartózkodik attól, hogy jogági dogmatikához tartozó kérdések helytállóságáról, illetve törvényességéről, avagy kizárólag törvényértelmezési problémáról állást foglaljon {3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4]}.

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rejlő indokolási kötelezettség alkotmányos követelménye a bíróság döntési szabadságának abszolút korlátját jelenti, nevezetesen azt, hogy döntésének indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően szükséges számot adnia. Az indokolási kötelezettség alkotmányjogi értelemben vett sérelme az eljárási szabály alaptörvényellenes alkalmazását jelenti. A tisztességes bírósági eljárásból fakadó elvárás tehát az eljárási szabályok Alaptörvénynek megfelelő alkalmazása, ami a jogállami keretek között működő bíróságok feladata. Az eljárási törvény rendelkezéseire is figyelemmel, a tisztességes bírósági eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossggal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon {lásd 7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [34]}.

Meglátásunk szerint jelen ügyben megállapítható, hogy nem teljesítette a Kúria Önkormányzati Tanácsa indokolási kötelezettségét akkor, amikor az ügy egyik leglényegesebb részéről, az adott tényállásra nyilvánvalóan vonatkozó jogszabályi rendelkezések (Pp. rendelkezései) nem alkalmazása, illetve helyette a Kp. rendelkezéseinek alkalmazása okairól nem adott számot határozatában.

Meglátásunk szerint jelen ügyben megállapítható továbbá az is, hogy a Kúria Önkormányzati Tanácsa önkényesen járt el akkor, amikor a jogkérdésre nyilvánvalóan vonatkozó jogi normát (azaz a Pp. rendelkezéseit) az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdése ellenére nem alkalmazta.

A fentieket összefoglalva megállapítható, hogy a Kúria Önkormányzati Tanácsa contra legem jogalkalmazása kettő, egymást erősítő feltétel együttes fennállása következtében ért fel az alkotmányossági sérelem szintjére, és sértette társaságunk, mint indítványozó tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát. Egyrészt a Kúria Önkormányzati Tanácsa a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog mint eljárásjogi jellegű alapjog egy aspektusát, az indokolási kötelezettséget sértő módon nem indokolta meg, hogy az adott jogkérdésre irányadó, hatályos jogi normákat (Pp.) miért nem alkalmazta és miért alkalmazott a jelen ügyben törvény rendelkezései szerint nem alkalmazható jogi normát (Kp.). Másrészt, ezzel párhuzamosan, a Kúria Önkormányzati Tanácsa önkényesen járt el akkor, amikor a jogkérdésre nyilvánvalóan vonatkozó jogi normákat (Pp.) nem vette figyelembe.

Amennyiben a T. Alkotmánybíróság a fentiekben kifejtett álláspontunkat nem osztja és a Kp. rendelkezéseit irányadónak tartja a jelen alkotmányjogi panasszal érintett, a Kúria Önkormányzati Tanácsa által meghozott döntés alapjául szolgáló eljárásban, a következő jogsértésekre kívánunk hivatkozni.

A Kp. 4. §-ára is, mely az alábbiak szerint rendelkezik:

„4. § [A közigazgatási jogvita]

(1) A közigazgatási jogvita tárgya a közigazgatási szerv közigazgatási jog által szabályozott, az azzal érintett jogalany jogi helyzetének megváltoztatására irányuló vagy azt eredményező

cselekményének, vagy a cselekmény elmulasztásának (a továbbiakban együtt: közigazgatási tevékenység) jogszerűsége.

(2) Közigazgatási jogvita a közszolgálati és a közigazgatási szerződéses jogviszonnyal kapcsolatos jogvita is.

(3) Közigazgatási cselekmény

- a) az egyedi döntés;
- b) a hatósági intézkedés;
- c) az egyedi ügyben alkalmazandó - a jogalkotásról szóló törvény hatálya alá nem tartozó - általános hatályú rendelkezés;
- d) a közigazgatási szerződés.”

Érdemes a hivatkozott rendelkezések értelmezése során a törvényi megfogalmazáson szóról szóra haladni.

Az (1) bekezdés szerint közigazgatási jogvita tárgya egy közigazgatási szerv közigazgatási jog által szabályozott – érintett jogalanyok jogi helyzetének megváltoztatására irányuló – cselekménye vagy mulasztása (cselekmény és mulasztás együttesen közigazgatási tevékenység).

Majd a (3) bekezdés ezt tovább értelmezi, amikor kifejti, taxatív módon felsorolja, hogy mi a közigazgatási cselekmény.

Ezek szerint például a jogalkotásról szóló törvény hatálya alá tartozó, általános hatályú rendelkezés /4. § (3) bekezdés c) pontja/ nem is minősül közigazgatási cselekménynek.

Jelen, alkotmányjogi panasszal érintett ügyben pedig a Kúria éppen egy, a jogalkotásról szóló törvény hatálya alá tartozó, általános hatályú rendelkezést vizsgált, hiszen az önkormányzati rendelet a jogszabályi hierarchia részét képezi, az jogszabálynak minősül és ennek megfelelően az a jogalkotási törvény szerint megalkotott normatív aktus, amely ebből következően nem minősül a Kp. szerinti közigazgatási cselekménynek, illetve közigazgatási tevékenységnek.

A jelen jogvita (mármint a peres jogvita, ami a közigazgatási és munkaügyi bíróság előtt folyik) tárgya kétséget kizáróan egy közigazgatási cselekmény (közigazgatási tevékenység), hiszen a jelen perben adóhatározat felülvizsgálata folyik, mely adóügyben meghozott határozat a Kp. 4. § (3) bekezdés a) pontja szerint egy olyan egyedi döntés, mely közigazgatási jogvita tárgya lehet.

Az önkormányzati rendelet, illetve annak Kúria Önkormányzati Tanácsa általi felülvizsgálata kapcsán azonban már a fentiek szerint (mivel az egy jogalkotási törvény hatálya alá tartozó általános hatályú rendelkezés) további értelmezést igényel az, hogy a Kp. rendelkezései egyáltalán alkalmazhatóak-e, vagy sem, illetve, hogy egyáltalán mely rendelkezések alkalmazhatók a Kúria eljárásban.

Ha el is fogadnánk azt, hogy a Kúria Önkormányzati Tanácsa eljárására – amennyiben a per megindulása időpontjától függetlenül 2018. január 1. napja után érkezik be a bírói megkeresés, indítvány – a Kp. rendelkezéseit kell alkalmazni (amelyet a fentiek szerint vitatunk, mert szerintünk nem a Kp. rendelkezéseit kell alkalmazni egy 2018. január 1. előtt megindított peres eljárásban), akkor sem lehetne alkalmazni meglátásunk szerint a Kúria Köf eljárására a Kp. 48. §-át, illetve annak jelen ügyben alkalmazott (1) bekezdés g) pontját.

A fent már hivatkozott Kp. 48. § (1) bekezdése g) pontja szerint a bíróság a keresetlevelet visszautasítja, ha a vitatott közigazgatási tevékenység jogszerűsége nézve ugyanazon a jogalapon már jogerős ítéletet hoztak.

A Kp. 48. § (1) bekezdése g) pontja értelmében csak akkor lehet a keresetlevelet visszautasítani, ha közigazgatási tevékenység a jogvita tárgya és annak jogszerűségére nézve már ugyanazon jogalapon jogerős ítéletet hoztak.

Hivatkozott rendelkezés jelen ügyben történő alkalmazásával több probléma is van.

Egyrészt az önkormányzati rendelet esetében nem közigazgatási tevékenységről van szó, hanem egy jogalkotásról szóló törvény hatálya alá tartozó jogalkotási aktusról, mely közigazgatási jogvita keretében nem vizsgálható felül (ahogy fentebb kifejtettük), másrészt csak akkor nincs helye újabb pernek, közigazgatási jogvitának, ha már ugyanazon jogalapon jogerős ítéletet hoztak. Itt viszont soha nem született jogerős ítélet. A Kúria Köf tanácsa mindig is csak végzést hozott, ítéletet nem. Azaz a bírói indítványt elbíráló érdemi döntés nem született, csak bírói indítványt visszautasító végzés.

Olyan rendelkezést pedig a Kp.-ben nem olvashatunk, hogy az ítélet alatt a végzést is érteni kell.

Nyilván azért nem, mert az ítélet és a végzés nem ugyanaz.

Fentiekén túl még egy dolgot jelzünk.

A Kp. 140. § (1) bekezdése nem azt mondja, hogy a keresetlevél visszautasítására vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni, hanem csak annyit mond, hogy a bírói indítványra a keresetlevél szabályait kell alkalmazni. Tehát a keresetlevél szabályait és nem a keresetlevél visszautasítás szabályait. Ez is azt a felperesi – fent már kifejtett - álláspontot erősíti, hogy a bírói indítványnak minden olyan elemet tartalmaznia kell, amely a keresetlevél esetében is elő van írva (megjelölve a jogsérelmet, az annak alapjául szolgáló tényeket és bizonyítékokat stb.), de semmiképpen sem jelentheti azt, hogy a Kúria a keresetlevél visszautasításának szabályait alkalmazhassa. Ilyen felhatalmazás ugyanis a Kp.-ben nincs. Csak a keresetlevélre vonatkozó és nem a keresetlevél visszautasítására vonatkozó rendelkezések alkalmazása a megengedett.

Ebből az következik, hogy meglátásunk szerint a Kúria bírói indítványt visszautasító Köf döntést nem is hozhatna, minden esetben érdemben kellene elbírálnia a bírói indítványt.

Így tehát akkor sem hozhat visszautasító döntést, ha a bírói indítvány nem felel meg a keresetlevél formai követelményének (ez estben nyilván felhívja a bíróságot, hogy a jogszabályoknak megfelelően fogalmazza meg indítványát), de akkor sem, ha már egyszer felülbírálták a konkrét önkormányzati rendeletet.

Logikai okfejtésünket egy példán keresztül is megpróbáljuk megvilágítani.

Tegyük fel, hogy egy adott, építményadóról szóló önkormányzati rendelet alapján egy városban több adóalanyra is építményadó hiányt állapítanak meg, azaz több különböző adóalany esetében több különböző adóhatározat születik, mely egyedi ügyben hozott adóhatározatokat (azaz a Kp. 4. § (3) bekezdése szerinti önálló egyedi döntéseket, mint közigazgatási cselekményeket) az érintettek egyenként, külön-külön megtámadják bíróság előtt, azaz közigazgatási jogvitát kezdeményeznek.

Ennek eredményeként több külön peres eljárás, több külön közigazgatási jogvita indul.

Ha ezekben az ügyekben mindegyikben a bíróság a Kúria Önkormányzati Tanácsához fordul, akkor adott esetben több Köf eljárás lesz folyamatban ugyanazon önkormányzati rendelet törvényellenességének kimondása érdekében. Sőt az is elképzelhető, hogy az egyik ügyben már

meg is születik a Köf döntés, mire egy másik ügyben ugyanazon önkormányzati rendelet kapcsán a bíróság ismételten a Kúriához fordul.

Ha ezen ügyek valamelyikében, például az időben először beérkező bírói indítvány szerencsétlen módon kerül megfogalmazásra, mert mondjuk bizonyos törvényellenességi okok hivatkozási kimaradnak vagy egészen egyszerűen az adott ügyben, az adott felperes, esetében, az adott tényállás mellett a konkrét önkormányzati rendelet mondjuk nem törvényellenes (nem konfiskáló), akkor születni fog egy Köf döntés, mely a bírói indítványt elutasítja.

Ha a Kúria most, a jelen alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló Köf.5008/2018/5 számú végzésében kifejtett okfejtést vesszük alapul, akkor ugyanezen önkormányzati rendelet (mint a Kúria értelmezése szerinti közigazgatási tevékenység) jogszerűségének felülvizsgálatára a többi, folyamatban lévő perben nem is kerülhet sor, hiszen a Kúria már egy esetben, az első esetben, ugyanazon közigazgatási tevékenység (ha az önkormányzati rendeletet annak tekintjük) jogszerűségére nézve ugyanazon jogalapon már jogerős döntést hozott.

Ez álláspontunk szerint megengedhetetlen és alaptörvény-ellenes.

Ez a kúriai jogértelmezés oda vezet, hogy egy önkormányzati rendeletet csak egyszer lehet felülvizsgálni a törvénynek való megfelelése szempontjából, többet már nem. Aki később indít pert, annak ez a lehetőség nem áll rendelkezésre, mert már egyszer felülbírálták az önkormányzati rendeletet, mint közigazgatási tevékenységet.

Pedig az eddigi kúria gyakorlatból is látszik, hogy bizonyos esetekben egy önkormányzati rendelet (pl. építményadó ügyben) konfiskálónak minősülhet, míg a másik esetben nem az., mert mondjuk a feltételek nem állnak fenn.

Ha egy nyilvánvalóan nem alapos indítvány esetében bírói indítványt elutasító döntés születik, akkor a Kúria fenti értelmezése szerint már egy olyan ügyben sem születhet bírói indítványnak helyt adó döntés, ahol a feltételek ténylegesen fennállnak, hiszen egyszer már elbírálták (azaz res iudicata áll fenn), holott az más felperes más ügyében született.

A Kúria jelen alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló végzésének jogértelmezése tehát több okból is jogszabálysértő, illetve alaptörvény-ellenes. Nem a Kp. rendelkezéseit, hanem a régi Pp. rendelkezéseit kell alkalmazni. Nem lehet a bírói indítvány esetében alkalmazni a Kp. keresetlevél visszautasítására vonatkozó rendelkezéseit, csak a keresetlevélre vonatkozó rendelkezéseket. A Kp. 48. § (1) bekezdés g) pontjának alkalmazása külön is kizárt, figyelemmel arra, hogy korábban nem ítélettel döntötte el a Kúria a jogkérdést, márpedig csak akkor nincs helye a hivatkozott rendelkezés szerint újabb jogvitának, ha jogerős ítélet született az adott közigazgatási tevékenység kapcsán, továbbá nem is közigazgatási tevékenységről (hanem jogalkotási törvény hatálya alá tartozó jogalkotási aktusról van szó).

A jogállam nélkülözhetetlen eleme a jogbiztonság. A jogbiztonság az állam - s elsősorban a jogalkotó - kötelességévé teszi annak biztosítását, hogy a jog egésze, egyes részterületei és az egyes jogszabályok is világosak, egyértelműek, működésüket tekintve kiszámíthatóak és előreláthatóak legyenek a norma címzettjei számára. Vagyis a jogbiztonság nem csupán az egyes normák egyértelműségét követeli meg, de az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatóságát is. Ezért alapvetőek a jogbiztonság szempontjából az eljárási garanciák. Csak formalizált eljárás szabályainak követésével keletkezhet érvényes jogszabály, csak az eljárási normák betartásával működnek alkotmányosan a jogintézmények. (9/1992 (I.30.) AB határozat)

A jelen alkotmányjogi panaszban említett alaptörvény-ellenességen, illetve az indítványozó jelen alkotmányjogi panaszban említett alaptörvényben biztosított jogainak sérelmén alapuló alkotmányjogi panasz befogadhatóságának alátámasztására az Alkotmánybíróság alább hivatkozott korábbi ügyeiben kifejtett jogelveket kívánjuk felhívni.

Az Alkotmánybíróság 12/2018 (VII. 18.) AB határozata az indokolása [92] pontjában az alábbiakat tartalmazza:

Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése alapján Magyarország független, demokratikus jogállam. Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata alapján „ennek a jogállami minőségnek nélkülözhetetlen eleme a jogbiztonság. A jogbiztonság az állam – s elsősorban a jogalkotó – kötelességévé teszi annak biztosítását, hogy a jog egésze, egyes részterületei és az egyes jogszabályok is világosak, egyértelműek, működésüket tekintve kiszámíthatóak és előreláthatóak legyenek a norma címzettjei számára. A jogbiztonság nem csupán az egyes normák egyértelműségét követeli meg, de az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatóságát [9/1992. (I. 30.) AB határozat, ABH 1992, 59, 65-66.]” {lásd az Alaptörvény hatálya előtt először: 31/2012. (VI. 29.) AB határozat, Indokolás [25]; legutóbbi döntések például: 24/2016. (XII. 12.) AB határozat, Indokolás [10]; 3098/2016. (V. 24.) AB határozat, Indokolás [30]}.

A 3045/2017 (III. 20.) AB határozat szerint az Alkotmánybíróság az Alaptörvény hatálybalépése után is fenntartotta korábbi értelmezését, mely szerint **a jogbiztonság önmagában nem Alaptörvényben biztosított jog, így a B) cikk (1) bekezdésének a sérelmére alkotmányjogi panaszt csak kivételes esetben – a visszaható hatályú jogalkotás és a felkészülési idő hiánya esetén** {3268/2012. (X. 4.) AB végzés, Indokolás [14]–[17]; 3322/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [10]; 3323/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [9]; 3324/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [9]; 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [11]} – **lehet alapítani**.

Ugyanezt a fenti elvet fejtí ki az Alkotmánybíróság a 3314/2017 (XI. 30.) AB határozatban is, annak indokolása [15] pontjában, amikor kimondja, hogy **az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének sérelmével kapcsolatban az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint alkotmányjogi panaszt csak kivételes esetben – a visszaható hatályú jogalkotás és jogalkalmazás, valamint a felkészülési idő hiánya esetén – lehet alapítani** {3268/2012. (X. 4.) AB végzés, Indokolás [14]; megerősítve pl.: 3051/2016. (III. 22.) AB végzés, Indokolás [14]}.

A 3051/2016 (III. 22.) AB határozat indokolása [15] pontjában az alábbiakat tartalmazza:

„**A visszaható hatály tilalma elsősorban a normaalkotással szemben megfogalmazott elvárás**, hiszen a „jogbiztonság elvéből vezethető le a visszaható hatályú jogalkotás tilalma is, amelynek magját a jogalkotási törvényben is megfogalmazott tilalom adja, miszerint a jogszabály a kihirdetését megelőző időre nem állapíthat meg kötelezettséget és nem nyilváníthat valamely magatartást jogellenessé”. {30/2014. (IX. 30.) AB határozat, Indokolás [106]} **Alaptörvény-ellenesnek minősül a jogszabály emellett akkor is, ha maga a hatálybaléptetés ugyan nem visszamenőlegesen történt, de a jogszabály rendelkezéseit – erre irányuló kifejezett rendelkezés szerint – a jogszabály hatálybalépése előtt létrejött jogviszonyokra is alkalmazni kell** {30/2014. (IX. 30.) AB határozat, Indokolás [106]}.”

A 3051/2016 (III. 22.) AB határozat indokolása [16] pontjában az alábbiakat tartalmazza:

„Mindezekhez kapcsolódóan **a jogalkalmazást érintően alaptörvény-ellenesség csak a visszaható hatályú szabályalkalmazással összefüggésben vethető fel, tehát akkor, ha a jogvitára okot adó eseménykor még nem létező – vagy nem hatályos – előírás alapján bírálnak el egy ügyet**. Önmagában azonban a jogvitáknak az irányadó jogszabályi rendelkezések

alapján történő eldöntése – akkor is, ha a bíróság esetleg tévesen értelmezte az alkalmazott előírást – a visszaható hatály Alaptörvényből levezetett tilalmával nem hozható összefüggésbe.”

A 3314/2017 (XI. 30.) AB határozat indokolása [36] pontjában az alábbiakat tartalmazza:

„Jelen esetben az eljárásjogi értelemben vett időbeli hatály kérdése, vagyis az eljárás megkezdésének és végének az időpontja releváns, és nem az anyagi jogi tényállás megvalósulásának az ideje irányadó. Eljárásjogi értelemben az időbeli hatály arra a kérdésre ad választ, hogy a jogalkotó elképzelése szerint kell-e alkalmazni az új jogszabályt a hatálybalépése előtt jogerősen befejezett eljárásokban (is), a hatálybalépésekor folyamatban levő eljárásokban (is), vagy csupán a hatálybalépése után induló eljárásokban. Eljárási értelemben tehát *ex tunc* az a rendelkezés, amelyet a már megindult, de még le nem zárt – véget nem ért –, be nem fejezett eljárásban is alkalmazni kell. **A jogszabály hatálybalépése kapcsán szükség szerint rendezni kell az új szabályozás alkalmazására való áttérés kérdését (átmeneti rendelkezések).**”

Hivatkozni kívánunk a fentiekén túl a 30/2014 (IX. 30.) AB határozat rendelkezéseire is, mely a jogállamiság részét képező jogbiztonság elvét értelmezte.

A jogállamiság [B] cikk (1) bekezdése] részét képező jogbiztonság elve megköveteli az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatóságát, az egyes normák egyértelműségét. Ebből fakadóan a jogszabály szövegének értelmes és világos, a jogalkalmazás során felismerhető normatartalmat kell hordoznia. {3200/2013. (X. 31.) AB határozat, Indokolás [9]} Emellett a jogbiztonság elvéből vezethető le a visszaható hatályú jogalkotás tilalma is, amelynek magját a jogalkotási törvényben is megfogalmazott tilalom adja, miszerint a jogszabály a kihirdetését megelőző időre nem állapíthat meg kötelezettséget és nem nyilváníthat valamely magatartást jogellenessé. A következetes alkotmánybírósági gyakorlat értelmében továbbá valamely jogszabály nem csupán akkor minősülhet az említett tilalomba ütközőnek, ha a jogszabályt a jogalkotó visszamenőlegesen léptette hatályba, hanem akkor is, ha a hatálybaléptetés nem visszamenőlegesen történt ugyan, de a jogszabály rendelkezéseit - erre irányuló kifejezett rendelkezés szerint - a jogszabály hatálybalépése előtt létrejött jogviszonyokra is alkalmazni kell. {10/2014. (IV. 4.) AB határozat, Indokolás [15]} Ezeknek a jogalkotóval szemben megfogalmazott elvárásoknak a versenyjogi tényállások és jogkövetkezmények törvényi megfogalmazása során kell elsősorban érvényesülniük, **az előreláthatóság és a kiszámíthatóság ugyanakkor a jogalkalmazók irányában is alkotmányos elvárás a jogi normák értelmezése során (Alaptörvény 28. cikk).** {30/2014 (IX. 30.) AB határozat indokolás [106].

A fent idézett alkotmánybírósági döntésekből egyértelműen látszik, hogy a jogállamiság [B] cikk (1) bekezdése] részét képező jogbiztonság elvéből levezethető visszaható hatályú jogalkotás és jogalkalmazás tilalma alapvetően a jogalkotóval szemben megfogalmazott elvárás, amely megköveteli az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatóságát, az egyes normák egyértelműségét. Ebből fakadóan a jogszabály szövegének értelmes és világos, a jogalkalmazás során felismerhető normatartalmat kell hordoznia.

Ennek az elvárásnak azonban a fenti elveknek megfelelően megfogalmazott jogszabályok alkalmazása során is meg kell mutatkoznia.

Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint továbbá az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének a sérelmére alapított alkotmányjogi panasz a fentiekén (azaz a visszaható hatályú jogalkotáson és jogalkalmazáson, továbbá a felkészülési idő hiányán) túlmenően befogadható abban az esetben is, ha az indítványozó indítványában megjelöli azon Alaptörvényben biztosított valamely jogának sérelmét, amely a jogállamiságból levezethető jogbiztonság sérelmén keresztül sérül (lásd 20/2017

(VII. 18.) AB határozathoz Dr. Salamon László alkotmánybíró különvéleménye, melyből a fentiek levezethetőek).

Ilyen alapjogi sérelem pedig a jelen ügyben is fennáll, mégpedig az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében és XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jog.

Dr. Salamon László alkotmánybíró a 20/2017 (VII. 18.) AB határozathoz fűzött különvéleményében ki is fejt, hogy a jogállamiság elvéből levezethető jogbiztonság sérelme önmagában nem elegendő az alkotmányjogi panasz befogadhatóságához, hanem az ezen keresztül megvalósuló valamely alaptörvényben biztosított jog sérelme is szükségeltetik, amikor kifejti, hogy: „(...) az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jog kizárólag processzuális kérdésekre vonatkozik; így ha a bírói jogalkalmazás során nem eljárásjogi, hanem anyagi jogi jogszabály sérül, nem állapítható meg alkotmányjogilag értékelhető összefüggés a jogsérelem és az Alaptörvény e rendelkezése között. A bíróság nyilvánvalóan önkényes, contra legem jogértelmezése nem processzuális jellegű jogsértés, hanem az nézetem szerint - a konkrét jogsérelem mellett - az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében foglalt jogállamiság elvének sérelmét valósítja meg. Amennyiben a konkrét jogsérelem egyben az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának sérelmét is előidézi, akkor az az Abtv. 27. §-ára alapított alkotmányjogi panasz alapjául szolgálhat.” (20/2017 (VII. 18.) AB határozat indokolás [48] pont.

Így tehát a konkrét ügyben **az eljáró bíróság (Kúria Önkormányzati Tanácsa) eljárási jogi kérdésben megvalósuló contra legem jogalkalmazása egyrészt az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében foglalt jogállamiság elvének sérelmét valósítja meg, mely egyben az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében és XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogunk sérelmét is előidézi. Ez a tisztességes eljáráshoz való jog sérelme pedig a bírói jogalkalmazás során alkalmazott eljárásjogi jogszabály sérelmében valósul meg, mely még Dr. Salamon László 20/2017 (VII. 18.) AB határozathoz fűzött különvéleményében említett elvek figyelembe vétele mellett is alkalmassá teszik a jelen alkotmányjogi panaszt annak befogadhatóságára.**

Persze tudatában vagyunk annak, hogy nem tartozik az Alkotmánybíróság hatáskörébe a jogviták elbírálása és ennek során a jogszabályok értelmezése, mert ez elsősorban az ítélkezési feladatokkal megbízott bíróságokra tartozik. Tudjuk azt is, hogy az alkotmánybírói eljárás nem szolgálhat a szakjogág keretei között kimunkált elméleti megállapítások helyességének eldöntésére {3077/2012. (VII. 26.) AB végzés, Indokolás [5]}. **Meglátásunk szerint (összhangban az Alkotmánybíróság több döntésében is kifejtett indokolással) az Alkotmánybíróság feladatai ott kezdődnek, ahol a jogszabályok bírósági jogértelmezéssel kibontott tartalmának Alaptörvénnyel való összhangjáról kell dönten.** {lásd 30/2014 (IX. 30.) AB határozat indokolás [110]}.

A jelen ügyben eldöntendő kérdés, azonban kifejezetten ilyen kérdés.

Álláspontunk szerint tehát az Alkotmánybíróság által a jogalkotás során kifejtett fenti elvek, azaz, hogy a jogszabályok visszamenőleges alkalmazásának tilalma a bírói jogalkalmazás során is alkalmazandóak.

A Kúria jelen alkotmányjogi panasszal támadott Köf.5008/2018/5 számú végzésének fent említett, több síkon is megállapítható contra legem jogértelmezése, azaz a normatív alapját vesztett önkényes bírói döntés a jogbiztonság követelményét sérti, mely jogbiztonság sérelme egyben az indítványozó felperes tisztességes eljáráshoz fűződő alaptörvényben foglalt jogát is sérti. Mindezek tehát az Alaptörvény B) cikk (1)

bekezdése, R) cikk (2) bekezdése, XXIV. cikk (1) bekezdése, XXVIII. cikk (1) bekezdése), 26. cikk (1) bekezdése és 28. cikk sérelmét jelentik.

A 20/2017 (VII. 18.) AB határozathoz Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó alkotmánybíró által tett különvéleményre is hivatkozni kívánunk jelen alkotmányjogi panaszunk befogadhatóságával kapcsolatban:

„[44] Úgy gondolom, hogy szemben a tényállás megállapításával, a perben az alkalmazandó jog meghatározása és a bírói jogértelmezés anyagi jogi természetű kérdések. Ezért ezek a bírói funkciók az Alaptörvény oldaláról a B) cikk (1) bekezdésének sérelmeként értékelhetők. A normatív alapját veszített, „önkényes” bírói döntés kapcsán tehát a B) cikk (1) bekezdését kellett volna értelmeznie a testületnek. Megjegyzem, a B) cikk (1) bekezdéséből levezetett visszaható hatályú jogalkotás tilalma megengedte volna a visszaható hatályú bírói szabályalkalmazás alaptörvény-ellenességének levezetését is.”

„[45] A jogállamiság elvéből, követelményéből az is következik, hogy a jogértelmezés nem válhat a jogalkalmazó szerv önkényes, szubjektív döntésének eszközévé. Ellenkező esetben sérülne a jogbiztonság követelménye, a jogalkalmazó szervek döntéseire vonatkozó kiszámíthatósági és előre láthatósági elvárás” {3026/2015. (II. 9.) AB határozat, Indokolás [27]; de ugyanígy: 3173/2015. (IX. 23.) AB határozat, Indokolás [52]}.”

III./ Tényállási előzmények

██████████ Polgármesteri Hivatal jegyzője, mint elsőfokú adóhatóság, a 2013. július 31. napján kelt, 7051-8/2013 ügyszámú határozatában, a 2012. adóévre 2.007.900.-Ft építményadó különbözetet, 1.003.950,- Ft adóbírságot, illetőleg 244.352,- Ft késedelmi pótlékot állapított meg társaságunk terhére a ██████████ 3 helyrajzi számú, ██████████ szám alatti ingatlan vonatkozásában. Társaságunk az elsőfokú határozattal szemben fellebbezéssel élt.

A Pest Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztályának Igazgatási Osztálya, mint másodfokú hatóság a 2014. január 7. napján kelt, PEB/040/188-2/2014-es határozatával az elsőfokú határozatot akként változtatta meg, hogy társaságunk terhére a 2012. adóévre megállapított 2.007.900.- Ft adóhiánynak minősülő építményadó-különbözetet 1.881.000.- Ft összegben, a 2012. évi adóhiánynak minősülő építményadó-különbözet után megállapított 1.003.950.- Ft adóbírságot 940.500.-Ft összegben, a 2012. évi adóhiánynak minősülő építményadó-különbözet után megállapított 244.352.- Ft késedelmi pótlékot 229.021.- Ft összegben állapította meg.

██████████ Polgármesteri Hivatal jegyzője, mint elsőfokú adóhatóság utólagos adómegállapítás keretében a 4684-28/2013. ügyszámú határozatával (melyet a 4684-29/2013. ügyszámú határozattal kijavítottak), társaságunk terhére a 2013. adóévre 2.007.900.- Ft építményadó különbözetet, amelyből a 2013. év első felére jutó 1.003.950.- Ft minősült adóhiánynak, továbbá 501.975.- Ft adóbírságot, illetőleg 24.849.- Ft késedelmi pótlékot állapított meg a fent említett ██████████ ██████████ ██████████ ██████████ ██████████ ██████████ ██████████ szám alatti ingatlan tekintetében.

A Pest Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztályának Igazgatási Osztálya, mint másodfokú hatóság a 2014. január 7. napján kelt, PEB/040/188-3/2014-es határozatával az elsőfokú határozatot akként változtatta meg, hogy a felperes adózó terhére a 2013. adóévre megállapított 2.007.900.- Ft építményadó-különbözetet (amelyből a 2013. évi első fél évre jutó 1.003.950.- Ft minősül adóhiánynak) 1.881.000.- Ft összegben (amelyből a 2013. I. félévére jutó 940.500.- Ft minősül adóhiánynak), a 2013. évi első félévi adóhiánynak minősülő építményadó-különbözet után megállapított 501.975.-Ft adóbírságot 470.250.- Ft összegben, a 2013 évi adóhiánynak

minősülő építményadó különbözet után megállapított 24.849.-Ft késedelmi pótlékot 23.281.- Ft összegben állapította meg.

A másodfokú határozatok indoklásukban rögzítették, hogy a megállapított adókülönbözetek, adóhiányok, a megállapított adóbírság összegek, továbbá késedelmi pótlékok helytállóak és megalapozottak.

Társaságunk az építményadó tárgyában hozott PEB/040/188-2/2014, valamint PEB/040/188-3/2014 ügyszámú közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt kereseti kérelmeket nyújtott be a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz, melyek 6.K.27.313/2014, valamint 6.K.27.314/2014 ügyszámon voltak folyamatban.

A felperes kereseti kérelmeiben kérte az alperesi határozatok felülvizsgálatát, kérte azok teljes körű hatályon kívül helyezését, valamint a kiszabott adók törlését. Másodlagosan kérte jogszabálysértésre alapítva az alperesi határozatok teljes körű hatályon kívül helyezését, az elsőfokú hatóság új eljárásra való kötelezését.

Az alperes érdemi ellenkérelmében a felperesi kereset elutasítását indítványozta, minden vonatkozásban fenntartotta a felülvizsgálni kért döntésekben foglaltakat.

A Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a felperes keresetei nyomán indított két peres eljárás közül a 6.K.27.314/2014. számú pert a 6.K.27.313/2014/10 számú végzésével a 6.K.27.313/2014. számú perhez egyesítette, így a 2012 és 2013 évi adóhatározatok felülvizsgálata iránti peres eljárás a 6.K.27.314/2014 ügyszámon folytatódott tovább.

A peres eljárás során az eljáró bíróság a felperesi indítványra a 6.K.27.313/2014/14-I. számú végzésével a per tárgyalását felfüggesztette és kezdeményezte **a Kúria Önkormányzati Tanácsánál, a jelen perben alkalmazandó Nagykőrös Város Önkormányzat Képviselő-testületének az építményadóról szóló 3/2010 (I.29.) ÖT számú rendelete törvényellenességének megállapítását, a rendelet 4., 5. és 7. §-ai megsemmisítését, továbbá ezen törvényellenes önkormányzati rendelet egészének jelen peres ügyben történő alkalmazásának kizárását.**

A Kúria Önkormányzati Tanácsa az elsőfokú bíróság által benyújtott indítványt a Köf.5007/2015/5. számú határozatával elutasította.

A Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 2016. március 9. napján kelt, 6.K.27.761/2015/21. ügyiratszámú ítéletében a társaságunk, mint felperes által előterjesztett keresetet elutasította.

Ezen elsőfokú bírósági döntéssel szemben persze felülvizsgálati kérelmet nyújtottunk be a Kúriához, mely a Kfv.I.35.478/2016/9 számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára kötelezte.

Jelenleg ezen megismételt elsőfokú eljárás van folyamatban, mely eljárásban bíróság a felperesi indítványra a 6.K.27.313/2014/14-I. számú végzésével a per tárgyalását ismételtén felfüggesztette és ismételtén kezdeményezte **a Kúria Önkormányzati Tanácsánál, a jelen perben alkalmazandó Nagykőrös Város Önkormányzat Képviselő-testületének az építményadóról szóló 3/2010 (I.29.) ÖT számú rendelete törvényellenességének megállapítását, a rendelet 4., 5. és 7. §-ai megsemmisítését, továbbá ezen törvényellenes önkormányzati rendelet egészének jelen peres ügyben történő alkalmazásának kizárását.**

Ezen ismételt indítványra született a jelen alkotmányjogi panasszal támadott Köf.5008/2018/5. számú döntés.

Az általunk indított perben a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság tehát korábban egyszer már – felperesi indítványra - megkereste a Kúria Önkormányzati Tanácsát, és kezdeményezte a jelen perben alkalmazandó [REDACTED] Város Önkormányzat Képviselő-testületének az építményadóról szóló 3/2010 (I.29.) ÖT számú rendelete törvényellenességének megállapítását. Indítványát – egyetértve a felperes által kifejtettekkel – alapvetően arra alapozta, hogy a jelen perben alkalmazandó építményadó (mivel annak éves mértéke eléri a per tárgyát képező, korábbi felperesi ingatlan (telek+építmény) forgalmi értékének 20%-át) az ingatlan forgalmi értékéhez képest konfiskáló jellegű, az ilyen mértékű adót megállapító önkormányzati rendelet nincs figyelemmel a helyi sajátosságokra, az adóalanyok teherviselő képességére, azaz ellentétes a Hatv. 6. § c) pontjában foglaltakkal.

A Kúria Önkormányzati Tanácsa a bíróság indítványát a Köf.5007/2015/5 számú döntésével elutasította.

Elutasító döntésének 21. pontjában foglaltak szerint a bírói indítvány megfelelő bizonyíték, megalapozott adatok nélkül hivatkozott arra, hogy a felperesi ingatlan esetében az adómérték elkobzó jellegű. A Kúria álláspontja szerint a megküldött peres iratok áttanulmányozását követően is csupán nyilatkozati utalások voltak találhatóak az ingatlan forgalmi értékére vonatkozóan.

A Kúria Önkormányzati Tanácsának ezen ténymegállapítása egészen egyszerűen nem fedi a valóságot, így azt a felperes magára nézve kifejezetten sérelmesnek, egyben a jogbiztonság követelményével összeegyeztethetetlennek tartotta akkor is és tartja most is.

A perben ugyanis becsatoltuk a perbeli ingatlan értékesítésére kötött, földhivatali érkeztető bélyegzővel ellátott adásvételi szerződés másolatát. A csatolt szerződésből kiderül, hogy a szerződő felek az ingatlan forgalmi értékét 10.200.000,- Ft-ban határozták meg.

Az ingatlan értékesítésekor meghatározott vételárat, mint az ingatlan valós forgalmi értékét a perben az alperes soha nem vitatta. Az alperes a perben soha nem tett a Kúria Önkormányzati Tanácsa irányába tett bírói megkeresést megelőzően a forgalmi érték tekintetében vitató nyilatkozatot, nem hivatkozott arra, hogy a felperes áron alul, azaz a valós piaci viszonyoktól eltérő vételáron értékesítette volna ingatlan tulajdonát. Sőt, a peres eljárásban az alperes maga is úgy nyilatkozott, hogy a forgalmi értéket nem vitatja.

Az ingatlan forgalmi értékeként meghatározott 10.200.000,- Ft-os vételárat a Kúria mégsem fogadta el valós forgalmi értéknek és a bizonyítás hiányára hivatkozott döntésében.

Itt szeretnénk azonban utalni a Kúria Önkormányzati Tanácsa azon következetes gyakorlatára, mely szerint a korlátozott bizonyítási lehetőséget kínáló normakontroll eljárás keretei között is egyértelmű telekértékre tekintettel, pl. ha az értéket a rendelkezésre álló adásvételi szerződés igazolta, a Kúria az adómérték aránytalanságát aggály nélkül megállapíthatja (pl. köf.5081/2012, Köf.5020/2015, vagy Köf.5033/2016, illetve Köf.5018/2016). A fent rögzített jogesetekben közös, hogy a Kúria úgy rögzítette az ingatlan forgalmi értékét és folytatta le az értékvizsgálatot, illetve a normakontroll eljárást, hogy a perben beszerzett adásvételi szerződés szerinti vételárat rögzítette az ingatlan forgalmi értékeként, hiszen az a vételár valós piaci forgalmi viszonyok között került kialakításra. Egyik hivatkozott esetben sem merült fel a forgalmi érték külön bizonyításának szükségessége éppen a normakontroll eljárás korlátozott bizonyítási lehetőségeire figyelemmel.

A Pp. 163. § (2) bekezdése szerint: „A bíróság az ellenfél beismerése, mindkét fél egyező vagy az egyik félnek az ellenfél által bírói felhívás [141. § (2) bekezdése] ellenére kétségbe nem vont előadása folytán valónak fogadhat el tényeket, ha azok tekintetében kételye nem merül fel.”

A forgalmi érték tekintetében tehát egyrészt az alperes, mint ellenérdekű fél, a felperesi előadást nem vonta kétségbe, annak valóság alapját nem vitatta, arra nem hivatkozott, hogy az ingatlan valós forgalmi értéke magasabb a szerződésben kikötött vételárnál, másrészt olyan nyilatkozatot is tett a perben, hogy a forgalmi értéket nem vitatja.

Mindezek alapján tehát a per tárgyát képező ingatlan forgalmi értéke tekintetében a bizonyítás szükségessége fel sem merült korábban a perben, melyre figyelemmel teljesen érthetetlen, hogy a Kúria miként helyezkedett a Köf.5007/2015/5 számú döntésének 21. pontjában arra az álláspontra, hogy a forgalmi érték nem nyert bizonyítást.

A forgalmi értéket nem kellett bizonyítani, hiszen abban a tekintetben egyrészt a perben kétely nem merült fel, másrészt alperesi vitatás hiányában a felperes az adásvételi szerződés becsatolásával, továbbá az eladási vételárnak a perben történt többszöri közlésével - illetve azon előadásával, miszerint az ennél magasabb vételáron történő értékesítési kísérleteik sorra elbuktak - az ingatlanok nemcsak eladási árát, de valós, piaci forgalmi értékét is igazolták, bizonyították.

Ez a forgalmi érték egyébként összehasonlítható mértékű, igencsak közelítő érték ahhoz az értékhez, amelyről egyeztetünk az ingatlan eladását megelőző, 2012. októberi tárgyalásunk során a [REDACTED] polgármester úrral, [REDACTED], illetve az egyeztetések során részt vett [REDACTED] (aki valójában az ő ügyvezetésével működő [REDACTED] Kft. képviseletében tárgyalt). A polgármester Úr az általunk meghatározott 22.500.000,- Ft-os eladási árra azt nyilatkozta, hogy „neki csak 15.000.000,- Ft-ja áll rendelkezésre erre a célra” Erre mi 18.750.000,- Ft-os ajánlatot tettünk, azzal, hogy vállalja át az akkor hátralévő 2012-es évre vonatkozó építményadó követelést is. Ezen ajánlatunkra már csak [REDACTED] Úr reagált 2012 decemberében és egy 5.000.000,- Ft-os ajánlatot tett részünkre, amelyet értelemszerűen nem fogadhattunk el.

A fenti egyeztetések e-mailben és személyesen folytak. Az e-mail levelezést a 2015. november 23. napján tartott tárgyaláson a felperesi társaság egyik ügyvezetője, [REDACTED] becsatolta a T. Bíróság részére.

A levelezésből egyértelműen látszik, hogy a 2013. július 4-i 10.200.000,- Ft-os eladási árunk – figyelembe véve az utolsó 5.000.000,- Ft-os ellenajánlatot – nem tekinthető áron aluli eladásnak. Még maga a polgármester is csak 15.000.000,- Ft-ról beszélt. Ha pedig valaki, akkor a polgármester Úr nyilvánvalóan tisztában van a helyi ingatlanok forgalmi értékeivel.

Az elsőfokú bíróság fenti előzmények után minden kétséget kizáróan bizonyítottan találta azt, hogy az ingatlan valós forgalmi értékével egyező vételáron történt az ingatlan értékesítése, azaz az ingatlan tényleges forgalmi értéke 10.200.000,- Ft. Ez illeszkedett a perbeli adatokhoz, hiszen megmásíthatatlan, földhivatali érkeztető bélyegzővel ellátott adásvételi szerződés igazolta a forgalmi értéket, ráadásul ezen, általunk megjelölt forgalmi értéket az alperes sem vitatta soha.

A Kúria Önkormányzati Tanácsa a jelen perben meghozott korábbi – azaz nem a jelen alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló - Köf.5007/2015/5 számú döntésében egyfajta forgalmi értékvizsgálatot végzett. Döntését pedig alapvetően arra az észrevételre alapozta, amelyet [REDACTED] Város Önkormányzata tett a Kúria felhívására a bírósági indítványra – illetve a felperesi indítványban kifejtettekre - vonatkozóan.

A Kúria Önkormányzati Tanácsa ugyanis a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak az alkalmazandó önkormányzati rendelet megsemmisítésére irányuló - az általunk megfogalmazott kérelem alapulvételével megfogalmazott - megkeresését megküldte észrevételezésre [REDACTED] Város Önkormányzata részére. A Kúria Önkormányzati Tanácsa az önkormányzati észrevételt – mely egyébként fontos tényadatokat is tartalmazott (mely más kérdés, hogy most valós volt, vagy nem volt valós) – viszont már nem küldte meg a felperes részére, arra, mint indítványozó észrevételeket nem tehetett, az abban kifejtetteket nem vitathatta, eltérő álláspontját ezzel kapcsolatban nem fejthette ki, azaz a Kúria Önkormányzati Tanácsa az előtte a jelen perben folyamatban volt korábbi eljárásban a felperesi indítványozó észrevételének bekérése nélkül hozott elutasító döntést az indítvány tárgyában.

Ez a hiányosság, mulasztás pedig súlyos következményekkel járt, hiszen a Kúria Önkormányzati Tanácsa elzárta magát ezzel attól, hogy az ügy eldöntéséhez nélkülözhetetlenül szükséges forgalmi érték vizsgálatot ténylegesen és mindkét fél előadását (ezáltal pedig a véleményeltéréseket is) figyelembe véve folytathassa le, ezzel pedig megalapozott döntést hozhasson a jelen ügyben, illetve a bírói indítvány tárgyában.

A Kúria Önkormányzati Tanácsa az Önkormányzat minden, fent hivatkozott beadványa (azaz bírói indítványra adott észrevételei) szerinti előadását elfogadta, döntésében (annak alátámasztásául) az ott kifejtettekre, az abban foglalt forgalmi érték adatokra, és egyéb tényelőadásokra, mint kétségtelen tényekre hivatkozik, holott annak valóság alapját nem is vizsgálta, nem is ellenőrizte (akár olyan módon, hogy a helyi viszonyokban szintén jártas felperes véleményét kikérje).

[REDACTED] Város Önkormányzata ezen észrevételében rengeteg forgalmi érték adatot közöl, majd tényként hivatkozik például arra, hogy a helyben szokásos ingatlan forgalmi értékek alapján az építményadó éves mértéke a felperesi ingatlan esetében a forgalmi érték mintegy 3-5 %-át teszi ki a peresített időszakban. Ez a százalékos meghatározás persze messze elmarad a felperes által ténylegesen megvalósult adásvételi érték szerint számított és az elsőfokú bíróság által is elfogadott, az alperes által pedig semmiben sem kifogásolt, vitatott forgalmi érték szerint számított 20 %-os mértékhez képest.

Az önkormányzat tehát a Kúria részére közvetlenül megküldött észrevételében olyan adatokat közölt, amelyek valójában köszönő viszonyban sincsenek a valósággal. A közölt ingatlan forgalmi adatok a perbeli ingatlanal össze nem hasonlítható jellemzőkkel bíró ingatlanok átlagáraiból generált adatbázisából kerültek meghatározásra. Tehát az önkormányzat – valószínűleg a Kúria félrevezetése érdekében – olyan adatokat közölt, melyek a perbeli ingatlanra a legkevésbé sem alkalmazhatók.

Miután a jelen perben a felperes által indítványozott első Köf eljárás sikertelenül végződött, azaz a Kúria Önkormányzati Tanácsa az általa – álláspontunk szerint persze jogellenesen, a jogbiztonság követelményét sértő és a tisztességes eljáráshoz fűződő alapjogunk sérelmével – meghozott döntésében a bírói indítványt elutasította, azaz nem állapította meg a vizsgált önkormányzati rendelet törvényellenességét, a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság éremben vizsgálta a keresettel támadott adóhatározatokat.

A Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 2016. március 9. napján kelt, 6.K.27.761/2015/21. ügyiratszámú ítéletében a társaságunk, mint felperes által előterjesztett keresetet elutasította.

Ezen elsőfokú bírósági döntéssel szemben persze felülvizsgálati kérelmet nyújtottunk be a Kúriához, mely a Kfv.I.35.478/2016/9 számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára kötelezte.

A megismételt új eljárásban azonban már új hivatkozási alapok is felmerülhettek.

Mivel – a fentiek szerint - csak a Kúria Önkormányzati Tanácsa korábbi, köf.5007/2015/5. számú döntésének beszerzése után ismerte meg a felperes azt, hogy az önkormányzat milyen, a perbeli ingatlanra nem alkalmazható ingatlan forgalmi adatokat közölt a Kúria Önkormányzati Tanácsával, illetve hogy valójában mekkora a különbség a felperes és az Önkormányzat forgalmi érték meghatározása között, a Kúria új eljárásra utasító végzésének meghozatala után folyamatban lévő új elsőfokú eljárásban indítványoztuk a NAV megkeresését annak közlése érdekében, hogy a NAV a perbeli ingatlanra megkötött adásvételi szerződés szerint milyen forgalmi értéket fogadott el az illetékkiszabás alapjául.

A NAV a bírói megkeresésre nyilatkozva előadta, hogy az illetékkiszabás alapjául elfogadásra került az adásvételi szerződés szerinti 10.200.000,- Ft-os forgalmi érték. Tehát a NAV álláspontja szerint is a valós forgalmi érték megegyezik a szerződés szerinti vételárral.

Ezen túlmenően - szintén a fenti indokokra hivatkozva - az új eljárásban – mint 2012-től folyamatosan, többször is - szakértői bizonyítást is indítványoztuk az ingatlan forgalmi értékének igazságügyi ingatlanforgalmi szakértő útján történő megállapítása érdekében.

A beszerzett szakértői vélemény (melyet a [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] igazságügyi szakértő készítette) az adásvételi ügylet szerinti 10.200.000,- Ft-os forgalmi értékhez közeli – attól némileg magasabb, de még értékelési határon belüli – forgalmi értéket rögzített a teljes ingatlan, azaz a telek és a felépítmény forgalmi értékére vonatkozóan. A szakértői vélemény a telek és felépítmény együttes forgalmi értékét 2012. január 1. napjára 11.280.000,- Ft, míg 2013. január 1. napjára 11.900.000,- Ft-ban határozta meg.

Ezen szakértői véleményben megállapításra került nemcsak a teljes ingatlan (telek+felépítmény), hanem azon belül külön az építmény, a mint a jelen ügyben irányadó adótárgy forgalmi értéke is.

A felperes ezt az érték meghatározást (a szén- és agyagtároló területének Kormányhivatal általi levonása átvezetésével) elfogadta. Alperes a perben tett nyilatkozata szerint a szakértői véleményben foglaltakat szintén elfogadta. Ezen alperesi nyilatkozatot tartalmazó beadványt a 2018. január 10. napján tartott tárgyaláson az eljáró bíró szóban ismertette.

A Pp. 229. § (1) bekezdése szerint: “A keresettel érvényesített jog tárgyában hozott ítélet jogereje kizárja, hogy ugyanabból a tényalapból származó ugyanazon jog iránt ugyanazok a felek - ideértve azok jogutódait is - egymás ellen új keresetet indíthassanak, vagy az ítéletben már elbírált jogot egymással szemben egyébként vitássá tehessék (anyagi jogerő).”

Azzal, hogy a fenti NAV adatközléssel és igazságügyi szakértői vélemény beszerzésével a perben ténylegesen bizonyítást nyert az ingatlan forgalmi értéke, és ezen belül külön az adótárgy, a felépítmény pontos forgalmi értéke, már egy új ténybeli alappal állunk szemben jelen perben, ahol helye lett volna a Kúria Önkormányzati Tanácsa ismételt megkeresésének.

Álláspontunk szerint itt alkalmazandó a Pp. fent idézett 229. §. (1) bekezdése, miszerint ha egy új ténybeli alap áll elő (márpedig az ingatlan és ezen belül az építmény, mint adótárgy forgalmi értékének objektív adatokkal való alátámasztása ilyennek értékelendő), indokolt egy ismételt megkeresés a Kúria Önkormányzati Tanácsa irányába.

Ezenfelül itt kívánjuk megemlíteni azt a tényt is, hogy az egész adóeljáráásban súlyos eljárási szabálysértésként értékelendő, hogy a 2012 óta általunk folyamatosan, számos beadványban kért szakértői vizsgálatra csak 2017-ben került sor.

Korábban az Alkotmánybíróság, majd a Kúria Önkormányzati Tanácsa következetes gyakorlata szerint az ingatlan forgalmi értékének 20%-át elérő éves adó konfiskáló jellegű, és ilyen esetekben az Alkotmánybíróság is, majd később a Kúria Önkormányzati Tanácsa is az ilyen mértékű építményadót megállapító önkormányzati rendelet alkotmányellenességét, illetve törvényellenességét mondta ki, ugyanis megállapíthatónak látták, hogy az ilyen építményadó elkobzó jellegű, mely az adó tárgyának elvonásához vezet. Ebben a körben a perben számos AB és Köf határozatra utaltunk, a Köf határozatokat a Kúria előtt folyamatban volt felülvizsgálati eljárás során nyomtatott formában a peres iratok részévé is tettük, azok végigolvashatóak.

Annak ellenére, hogy a fentiek szerint a perben már korábban, a Kúria Önkormányzati Tanácsa irányába küldött első megkeresés idején is bizonyítást nyert (alperesi vitatás hiányában, majd kifejezett elismerésére figyelemmel) az, hogy a jelen perben érintett ingatlan esetében az építményadó éves mértéke az ingatlan forgalmi értékének (telek + felépítmény együttes értéke) 20%-át meghaladja, sajnos úgy érezzük, hogy a számos azonos tényállású ügy közül a mi ügyünk lógott ki a sorból. Kifejezetten igaz ez arra figyelemmel is, hogy a fentebb már idézett Köf eseti döntések szerint a normakontroll eljárás korlátozott bizonyítási lehetőségei között az adásvételi szerződésben rögzített vételár okirati igazolása elegendő a forgalmi érték meghatározásához.

Valójában az Alkotmánybíróság és a Kúria Önkormányzati Tanácsa is rendre kimondta döntéseiben az alkalmazandó önkormányzati rendelet alkotmányellenességét, törvényellenességét és perbeli alkalmazhatóságának tilalmát, ha az ingatlan (telek + felépítmény) forgalmi értékének 20%-át kitevő helyi adóval találták szembe magukat. Ez a százalékos arány a mi ügyünkben, a mi esetünkben, a mi ingatlanunkra vonatkozóan is megállapítható volt a Kúria Önkormányzati Tanácsa irányába küldött első megkeresés idején, mégis a helyi adót szabályozó rendelet törvényellenességének megállapítására irányuló bírói indítvány elutasításra került a felperes számára egy teljesen homályos indokolás alapján, miszerint az ingatlan forgalmi értékére nézve csak nyilatkozási utalások állnak rendelkezésre, mely indokolás ráadásul meggyőződésünk szerint félreértésen, illetve az Önkormányzat részéről minden kétséget kizáróan megállapítható félretájékoztatáson alapul.

Mindezek miatt álláspontunk szerint korábban a Kúria Önkormányzati Tanácsa előtt folyamatban volt ügyünket valós indok nélkül lesöpörték az asztalról, ügyünkben érdemi vizsgálatot nem folytattak, érdemi, átgondolt döntést nem hoztak.

Most azonban már NAV nyilatkozat és igazságügyi ingatlanforgalmi szakértői vélemény is rendelkezésre állt a perben, mégpedig nemcsak a teljes ingatlan forgalmi értékére, hanem külön a telek és külön a felépítmény, mint a jelen perben igazából releváns dolog, az adótárgy forgalmi értékére vonatkozóan. Így viszont már nincs akadálya egy újabb, érdemi Köf döntés meghozatalának a jelen perben, a már szakértői bizonyítással is alátámasztott forgalmi érték, illetve a külön meghatározott építmény érték, mint az ügyben az elbírálás alapját szolgáló adótárgy valós forgalmi értékének figyelembevételével.

A Kúria Önkormányzati Tanácsa utóbbi 2 évben – azaz a jelen ügyben korábban lefolytatott önkormányzati tanácsai eljárás lezárulta után – közzétett döntéseiben építményadó törvényellenességének vizsgálata esetében az áttanulmányozott iratok tanúsága szerint mindig vizsgálta a felépítmény konkrét értékét. Utóbbi gyakorlata szerint tehát, szemben a korábbi eljárásával – amely például a jelen perben alkalmazandó

önkormányzati rendelet törvényellenességének megállapítása esetében is így volt –, már nem a teljes ingatlan (telek+felépítmény) értékét hasonlítja az építményadó éves mértékéhez, hanem kizárólag az adótárgy, a felépítmény értékét hasonlítja az éves építményadóhoz (pl. Köf.5008/2017). Ezzel pedig már kifejezetten az adótárgy vizsgálata zajlik az utóbbi időben folyamatban volt ügyekben.

Ezt a vizsgálatot pedig a Kúria Önkormányzati Tanácsa még nem folytatta le a jelen perben alkalmazandó önkormányzati rendelet esetében, hiszen a felépítmény értékére vonatkozóan eddig tényadat nem állt rendelkezésre.

A most beszerzett igazságügyi szakértői vélemény alapján azonban már egy újabb megkeresés esetében nem lett volna akadálya az adótárgy, a felépítmény értékének és az éves építményadónak összehasonlítására, a Kúria Önkormányzati Tanácsa eljárásában az utóbbi időben kikristályosodott vizsgálati szempontok értékelésének.

A Kúria Önkormányzati Tanácsa gyakorlatában az utóbbi időben elmozdulás van abban a körben is, hogy mely százalékos arány eredményezheti a törvényellenesség kimondását. Kétségtelen tény azonban az is, hogy amennyiben a teljes ingatlan forgalmi értékét mérjük az éves építményadó mértékéhez, akkor „csak” 20%-os arányszámot kapunk, míg ha az adótárgy, az építmény forgalmi értékét mérjük az éves építményadóhoz, akkor ez az arányszám már 50%-ot meghaladó a perben utóbb beszerzett ingatlanforgalmi szakértői vélemény szerint.

Ennek a százalékos arálynak a jelen ügy egyedi körülményeivel való összevetése (pl. Nagykőrösön szinte nincs a perbeli ingatlannal összehasonlítható adottságokkal, nagysággal, elhelyezkedéssel, beépítettséggel, műszaki állaggal rendelkező ingatlan, mely a szakértői véleményből is kiderül, hiszen nem véletlenül gyűjtött a szakértő más településről is összehasonlításra alkalmas ingatlan adatot) már más megvilágításba helyezi a jelen ügyben alkalmazandó önkormányzati rendelet törvényellenességének kérdését.

A perben beszerzett szakértői véleményben rögzített építmény forgalmi érték éves adóval való összevetése tehát új alapokra helyezi a jelen ügyben irányadó építményadó konfiskáló jellegének vizsgálatát.

A Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ismételt indítványunkra, hivatkozva az új ténybeli alapra, mégpedig arra, hogy most már igazságügyi szakértői vélemény áll rendelkezésre az ingatlan és ezen belül az adótárgy, a felépítmény forgalmi értékre vonatkozóan, ismételten megkereste a Kúria Önkormányzati Tanácsát. A Kúria Önkormányzati Tanácsa azonban ezen ismételt megkeresést azonban már a Köf.5008./2018/5. számú végzésében a fentebb már hivatkozott indokolással visszautasította. Visszautasításában nem csak arra utalt, hogy ismételt megkeresésnek nincs helye a Kp. értelmében a res iudicata elvére hivatkozva, hanem azt is kiemelte, hogy a bírói indítvány sem felet meg a Kp. rendelkezéseinek, azaz nem merítette ki a bírói indítvánnyal kapcsolatban a Kp.-ben megszabott követelményeket.

Összegzés:

A jelen alkotmányjogi panaszunk lényege éppen itt van, ezen tényállási levezetésből érthető meg, hogy a megismételt eljárásban a perbeli ingatlan és az adótárgy, az építmény forgalmi értékére igazságügyi szakértői vélemény került beszerzésre, mely szakértői vélemény egy olyan új ténybeli alapnak számítana, mely alapján lehetőség lenne arra, hogy a Kúria Önkormányzati Tanácsa végre érdemben is megvizsgálja a jelen ügyben támadott önkormányzati rendelet törvényellenességét, hiszen korábban erre azért nem került sor, mert vélhetően a Kúria Önkormányzati Tanácsa figyelmetlen volt az iratok átolvasása során, azaz nem észlelte, hogy a perbeli ingatlan forgalmi

értékre vonatkozóan becsatoltuk az adásvételi szerződést (mellyel végső soron a következetes Köf gyakorlat szerint is igazoltuk a forgalmi értéket).

Ha a jelen perben a Kúria Önkormányzati Tanácsa ismételte eljárásra a Pp. rendelkezései lennének alkalmazhatóak, akkor a szakvélemény, mint új ténybeli alapra hivatkozással a kúriának érdemi vizsgálatot kellene lefolytatnia, azaz érdemben kellene elbírálnia a bírói indítvány. Azzal viszont, hogy a Kúria Önkormányzati Tanácsa a Kp. rendelkezéseit rendelte alkalmazni, azt érte el, hogy az új ténybeli alap már nem vehető figyelembe, azaz a bírói indítvány visszautasításának van helye.

A régi Pp. és a Kp. ugyanis eltérően szabályozza a res iudicata fogalmát. Ameddig a Pp. értelmezésében az új ténybeli alap nem eredményez res iudicata-t, addig a Kp. értelmezésében az új ténybeli alapnak jelentősége nincs. Az új Kp. csak azt vizsgálja, hogy mely közigazgatási cselekményt és mely jogalapon bírálták mer el érdemben. Azaz, ha ugyanazt a közigazgatási cselekményt már egyfajta jogalapon elbírálták, akkor függetlenül az új ténybeli alaptól, nincs helye új per indításának, azaz beáll a res iudicata esete.

Ezzel a téves jogértelmezéssel azonban a Kúria Önkormányzati Tanácsa elzár a bírói indítvány érdemi elbírálásának lehetőségétől.

Utalni kívánunk arra is, hogy a Kúria Önkormányzati Tanácsa nem kizárólag a mi kérelmünk kapcsán alkalmazta a Kp. rendelkezéseit, hanem a kúria honlapján elérhető összes olyan 2018. évben született döntésében, ahol a keresetlevelet még 2018. január 1. napja előtt benyújtották, azonban a Kúria Önkormányzati Tanácsa irányába megfogalmazott bírói indítvány már 2018. január 1. napja után érkezett a Kúria Önkormányzati Tanácsához.

Ezzel pedig a Kúria Önkormányzati Tanácsa nem kizárólag a mi ügyünkben alkalmazza a jogbiztonság és a tisztességes eljáráshoz való alapvető jog sérelmével contra legem a jogszabályokat, hanem minden más ügyben, mely a jelen alkotmányjogi panaszban kifejtetteket alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés szintjére emeli.

Jelen alkotmányjogi panaszunkhoz mellékelve megküldjük

- a Köf.5007/2015/5 számú döntést
- a Köf.5008/2018/5 számú döntés
- a [REDACTED]. szakvéleményét
- a NAV tájékoztatását a forgalmi érték elfogadása tárgyában
- A Kúria Önkormányzati Tanács ismételt megkeresésére vonatkozó, 2018. január 30. napján kelt felperes indítványt
- az indítványozó által adott ügyvédi meghatalmazást

Budapest, 2018. december 03.

Tisztelettel:

